

ДОСЛІДЖЕННЯ РОЛІ ФАРМАЦЕВТИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ У ПРОВЕДЕНІ ПЕРВИННОЇ МЕДИКО-САНІТАРНОЇ РОБОТИ З ВАКЦИНАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ У СИСТЕМАХ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Цурікова О. В., Панфілова Г. Л.

Національний фармацевтичний університет,

м. Харків, Україна

zurikova2008@gmail.com

У будь-якій країні аптека, незважаючи на ринкове і фінансовий тиск з боку бізнесових структур, залишається закладом охорони здоров'я, в якій провину проводити первинну медико-санітарну роботу. Ці заходи спрямовані на інформування населення про здоровий спосіб життя, профілактику різних захворювань, в т. ч. соціально небезпечних тощо. Більш детальніше зупинимося на аналізі сучасної ролі фармацевтичних працівників (ФП) в організації цих заходів в аптеках. Об'єктом досліджень став звіт «International Pharmaceutical Federation» «Pharmacy: a global overview 2015-201». Workforce, medicines distribution, practice, regulation and remuneration», у якому представлені результати аналізу організації надання різних послуг в аптеках у 74 країнах світу.

У різних країнах світу, первинна медико-санітарна допомога включає, перш за все, організацію проведення програм по вакцинації населення, в т. ч. й дітей. Роль фармацевтів в імунізації та вакцинації населення за характером і глибині дії істотно варіює по різних країнах світу у широкому діапазоні змісту та форм. В першу чергу, ФП беруть участь в забезпеченні вакцинами та пропаганді імунізації. Однак в деяких країнах фармацевтам надається можливість реалізовувати більш активну роль, наприклад, проводити вакцинацію самостійно в умовах аптеки. Зазначена форма надання фармацевтичних послуг санкціонована в багатьох країнах (Аргентина, Австралія, Філіппіни, Ірландія, Великобританія, США). Комплекс цих заходів починався, в першу чергу, з вакцинації проти грипу та з кожним роком масштаб такої діяльності істотно розширювався. Зрозуміло, що зазначена форма надання фармацевтичних послуг вимагає додаткового навчання ФП, насамперед, це складання графіка вакцинації, специфікації приміщення та відповідної утилізації відходів тощо. Як свідчать дані спеціальної літератури, зазначені програми по вакцинації ефективно доступні в 24-х країнах, з яких 88,0% (21 країна) надають дану послугу згідно з опублікованими стандартами та відповідними керівництвами, що затверджені нормативно.

За оцінкою фахівців, такі програми охоплюють близько 1,236 млн. чоловік у світі. Слід зазначити, що у Канаді, Непалі, Португалії, Сьєрра-Леоне, Швейцарії і США ефективність проведених програм з вакцинації та імунізації населення документально зафіксовані відповідними компетентними органами. Цікавим є приклад Ірландії, в якій фармацевти отримали дозвіл вакцинувати населення проти грипу ще в 2011 р., а з 2015 р зазначена послуга розширилася на вакцинацію проти оперізуючого лишая і пневмококової інфекції. Як бачимо, межі професійної відповідальності сучасних ФП у світі постійно поглиблюються та розширюються за цілим комплексом напрямків.